

Social- og Integrationsministeriet
Jura og International
J.nr. 2012-9251
Beb/LLA
9. april 2013

Høringsnotat om

Forslag til Lov om socialtilsyn og forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om forpligtende kommunale samarbejder (Konsekvensændringer som følge af lov om socialtilsyn mv.)

1. Indledning

Lovforslagene har været sendt i høring fra den 21. januar 2013 til og med den 18. februar 2013 hos neden for nævnte organisationer, der er angivet i lovforslagets bemærkninger. Lovforslaget har endvidere været optaget på høringsportalen.

Lovforslagene udmønter den aftale, som regeringen har indgået med samtlige Folketingets partier om at gennemføre en tilsynsreform, som skal hæve kvaliteten i de sociale tilbud til udsatte børn og voksne samt børn og voksne med handicap ved at sikre et mere professionelt og uafhængigt tilsyn, som skal godkende og føre tilsyn med flere typer af tilbud på baggrund af en mere systematisk inddragelse af viden om målgrupper og metoder.

Forslagene har været sendt i høring hos: 3F - Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Akkreditering Danmark, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, AOF-Danmark, Blå Kors, Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børne- og kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børn og Familier, Børns Vilkår, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Erhverv Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Dansk Industri (DI), Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De Samvirkende Menighedsplejer, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Det Faglige Hus, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på handicapområdet - DUKH, DLO, Ergoterapeutforeningen, FBU - ForældreLANDSforeningen, FOA - Fag og Arbejde, FOLA, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Frederiksberg Kommune, Frelsens Hær, Frie Funktionærer, FTF, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gadejuristen, Hjørring Kommune, HK/Kommunal, Holbæk Kommune, Institut for Menneskerettigheder, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kristelig forening for bistand for Børn og Unge, Landsforeningen af Aktive Bedsteforældre, Landsforeningen BOPAM, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen LEV, Landsforeningen af Opholdssteder, og Skole- og Behandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere LAP, Landsforeningen af væresteder for stofafhængige og tidligere stofafhængige (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, Landsforeningen for Human Narkobehandling, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere, Landsforeningen Sind, LO, Missionen blandt hjemløse, Organisationen af Selvejende Institutioner (OSI), Plejefamili-

ernes Landsforening, Pårørendegrupper for Svage Ældre, Retssikkerhedsfonden, Revas, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune, Sjældne Diagnoser, Socialt Leder Forum, Statsforvaltningerne, Socialt Udviklingscenter (SUF), Socialpædagogernes Landsforbund, TABUKA, Ungdommens Vel, Ungdomsringen, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ældreforum, Ældre Sagen og Ældremobiliseringen.

Der er modtaget hørings svar fra: Akkreditering Danmark, Ankestyrelsen, Blå Kors, Børne- og kulturchefforeningen, Børn & Familier, Børns Vilkår, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Dansk Erhverv, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, FBU - ForældreLANDSforeningen, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Frelsens Hær, FTF, HK/Kommunal, KL, Kristelig forening for bistand for Børn og Unge, Landsforeningen af Opholdssteder, og Skole- og Behandlingstilbud (LOS), Landsforeningen LEV, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, TABUKA, Ældre Sagen

De fem tilsynskommuner, Frederiksberg, Faaborg-Midtfyn, Hjørring, Holbæk og Silkeborg, har afgivet et samlet svar.

Herudover har Aarhus Kommune og Region Midtjylland, KTO (Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte), Ligeværd, Ringkøbing-Skjern Kommune, 6-byerne afgivet hørings svar uden at være på listen over høringsparter.

Disse hørings svar er alle blevet gennemgået og indgår i dette høringsnotat.

Advokatrådet, AOF-Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening og Det Faglige Hus har tilkendegivet, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Der er modtaget hørings svar fra Institut for Menneskerettigheder efter høringsfristens udløb, som i muligt omfang er blevet gennemgået og inddraget i høringsnotatet.

Følgende har ikke afgivet hørings svar:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Alzheimerforeningen, Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Industri (DI), Danske Advokater, De Samvirkende Menighedsplejer, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på handicapområdet - DUKH, DLO, Ergoterapeutforeningen, FOLA, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Frie Funktionærer, Gadejuristen, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Aktive Bedsteforældre, Landsforeningen BOPAM, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere LAP, Landsforeningen af væresteder for stofafhængige og tidligere stofafhængige (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, Landsforeningen for Human Narkobehandling, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere, Landsforeningen Sind, LO, Missionen blandt hjemløse, Organisationen af Selvejende Institutioner (OSI), Plejefamiliernes Landsforening, Pårørendegrupper for Svage Ældre, Retssikkerhedsfonden, Revas, Sjældne Diagnoser, Statsforvaltningerne, Socialt Udviklingscenter (SUF), Ungdommens Vel, Ungdomsringen, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund og Ældremobiliseringen.

I det følgende foretages en tematiseret gennemgang og kommentering af de bemærkninger til lovforslaget, der fremgår af hørings svarene.

Hørings svarene har ikke givet anledning til indholdsmæssige ændringer i forslaget til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om forpligtende kommunale samarbejder (Konsekvensændringer som følge af lov om socialtilsyn mv.).

2. Generelle bemærkninger om tilsynsreformen

I størstedelen af høringssvarene gives der udtryk for stor tilfredshed med lovforslaget og intentionerne bag tilsynsreformen.

Kristelig forening for bistand for Børn og Unge udtrykker tilfredshed med den måde såvel kommunale, regionale og private aktører er blevet involveret i hele arbejdet med det nye tilsyn. Foreningen er overbevist om, at det lovarbejde, der allerede er i gang, vil skabe de bedste betingelser for, at de nye socialtilsyn sikrer det kvalitetsløft, gennemskuelighed og ensartethed, som har været intentionen.

Dansk Erhverv roser regeringen og aftaleparterne for med lovforslaget at stræbe mod at gøre det nemmere at være ikke-offentlig aktør på socialområdet. Dansk Erhverv havde dog gerne set, at der tidligere var indledt en vejledningsindsats i forhold til kommunerne med udgangspunkt i de gældende regler.

Landsforeningen LEV tilføjer, at det er foreningens vurdering, at den nye organisering og de nye indholdsmæssige rammer har potentialet til at styrke såvel den kontrolorienterede som den udviklingsorienterede indsats i forhold til de tilbud, som samfundet yder til nogle af sine mest sårbare og udsatte borgere.

FOA – Fag og Arbejde er positive overfor, at der er sat fokus på at sikre og udvikle kvaliteten og den pædagogiske indsats, som borgere inden for det specialiserede socialområde har brug for.

FSD støtter lovforslagets intentioner, men mener, at den valgte model med fem tilsynskommuner er en kunstfærdig og bureaukratisk konstruktion. Det foreslås, at søge inspiration i tilsynet på plejehjemsområdet eller etablere et social- og driftsmæssigt specialteam i tilknytning til Socialstyrelsen med samme uafhængige status som embedslægeinstitutionen.

3. Bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer

3.1. Omfattede tilbud

LOS foreslår, at både offentlige og private tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104 underlægges tilsyn af socialtilsynet.

Danske Regioner opfordrer til, at socialtilsynet også får ansvar for at godkende og føre tilsyn med dagtilbud, der ikke ligger i sammenhæng med døgntilbud.

Kommentar:

På baggrund af høringssvarene præciseres det i forslagens bemærkninger, at socialtilsynets godkendelse og tilsyn omfatter den samlede indsats efter serviceloven i de tilbud, der er nævnt i forslagens § 4 og dermed også indsatsen i fx dagbehandlingstilbud eller tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104, hvis den leveres i eller af tilbud, der er omfattet af forslagens § 4. Det præciseres desuden, at indsatser efter anden lovgivning, fx sundhedslovgivningen, ikke er omfattet.

3.2. Godkendelse

Selveje Danmark foreslår, at der indføres en hjemmel til, at et tilbud kan godkendes akut. Desuden at de krav, der generelt stilles til godkendelse af tilbud, er ensartede uanset ejerform.

Dansk Erhverv opfordrer til, at der indføres krav om, at hvert enkelt tilsyn skal opstille målsætninger for sagsbehandlingstiden.

Ringkøbing-Skjern Kommune og Danske Handicaporganisationer foreslår, at der fastsættes en frist for, hvornår socialtilsynet skal have truffet afgørelse efter lovforslagets § 4, stk. 2.

KL anbefaler, at det klart og tydeligt kommer til at fremgå af forslaget, at tilbuddet så vidt muligt skal ses som én samlet virksomhed, der skal godkendes og føres tilsyn med, og at arbejdsdeling og koordine-

ring af godkendelse og tilsyn af aktiviteter efter andre lovgivninger fremgår helt klart og tydeligt for alle parter.

Kommentar:

Det bemærkes, at det i lovforslaget om konsekvensrettelser som følge af lov om socialtilsyn fremgår, at der er mulighed for, at kommunerne i særligt akutte situationer kan dispensere fra kravet i servicelovens § 4 om, at kun godkendte tilbud kan indgå i den kommunale forsyning. Der kan dispenseres i tre uger med mulighed for en forlængelse af dispensationen i yderligere 3 uger efter socialtilsynets afgørelse. Derimod gives der ikke mulighed for akutgodkendelse, da det kunne føre til pres for, at tilbud godkendes på et mangelfuldt grundlag i akutte situationer.

Det bemærkes endvidere, at kravene til tilbuddene i lov om socialtilsyn gælder både private og offentlige tilbud. Vurderingen af om kravene opfyldes kan variere en smule, fx vil der ikke blive stillet krav til dokumentation af økonomisk soliditet for offentlige tilbud, da man uden videre kan gå ud fra, at disse er økonomisk bæredygtige.

Det anerkendes fuldt ud, at det er vigtigt med en hurtig sagsbehandlingstid af godkendelser af sociale tilbud af hensyn til tilbuddenes mulighed for at komme i drift. Der kan henvises til, at det fremgår af retssikkerhedsloven, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte frister for, hvor lang tid, der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Dette krav gælder ligeledes socialtilsynet. Socialstyrelsens auditfunktion i forhold til socialtilsynene vil bl.a. følge udviklingen i sagsbehandlingstiderne. Herudover skønnes det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte bestemte tidsfrister for sagsbehandlingen, da den vil variere afhængigt af tilbuddenes størrelse, kompleksitet og evne til at levere dokumentation af fx metoder og kompetencer til socialtilsynet.

3.3. Socialtilsynets rekruttering og godkendelse af plejefamilier samt matchning

FSD anser det for problematisk at adskille den generelle godkendelse og det driftsorienterede tilsyn fra matchningen af plejefamilie og barn og det personrettede tilsyn og foreslår at fastholde opgaven med at godkende plejefamilier og matche plejefamilier og børn i kommunerne.

BKF og *KL* mener, at det fremstår uklart, hvorvidt socialtilsynet fremover skal varetage hele undersøgelses- og godkendelsesprocessen i forhold til generelt godkendte plejefamilier. *BKF* mener således, at kommunerne fortsat skal varetage rekrutteringsopgaven i forhold til plejefamilier samt det indledende sagsarbejde forud for den endelige godkendelse fra socialtilsynet. *BKF* mener også, at det skal tydeliggøres, at socialtilsynets mulighed for at tilbyde assistance til kommunerne vedrørende matchning, efteruddannelse og supervision alene er et supplement til kommunernes tilbud på dette område.

Dansk Erhverv mener, at bestemmelsen om, at socialtilsynet skal bidrage til matchning af plejefamilie og barn er konkurrenceforvridende og bør ændres fra en skal til en kan-bestemmelse.

Børn og familier er bekymrede for, at socialtilsynet vil miste sin objektivitet i tilsynet med plejefamilier, hvor de selv har haft en rolle i matchningen ved at kommunerne har købt deres ydelse hertil.

DS vurderer, at placeringen af godkendelse i socialtilsynene vil medføre dobbeltarbejde for kommunerne, da de fortsat skal matche barn og plejefamilie. Samtidig anfører *DS*, at kommunerne uden godkendelsesopgaven vil miste relevant viden til brug for matchning.

KL mener, at det skal bero på en aftale mellem socialtilsynet og de relevante kommuner, hvorvidt socialtilsynene skal tilbyde tilkøbsydelser på plejefamilieområdet. *KL* stiller desuden spørgsmål til, hvem der skal foretage en indledende screening af de eksisterende plejefamilier i forhold til, om de fortsat vil kunne generelt godkendes i forbindelse med nygodkendelsen af alle tilbud inden for 2 år, mhp. at vurdere,

om der alternativt skal foretages en konkret godkendelse. KL anbefaler, at det er socialtilsynene, fremfor den anbringende kommune, der foretager denne screening.

Tilsynskommunerne finder, at kravet om, at de skal tilbyde kommunerne assistance ved matchning, betyder, at de skal indhente oplysninger fra kommunerne for at kunne udføre denne funktion.

Kommentar:

Lovgivningen er i dag således, at det er den stedlige kommune, der foretager den generelle godkendelse og det driftsorienterede tilsyn, mens det er den anbringende kommune, der foretager matchning af plejefamilie og barn. Der er ofte sammenfald mellem stedlig og anbringende kommune, dvs. barnet anbringes i samme kommune, som har truffet afgørelse om anbringelsen. Men der er også mange tilfælde, hvor barnet anbringes uden for den kommune, der har truffet afgørelsen om anbringelse. I disse tilfælde er der allerede i dag en adskillelse af stedlige og anbringende kommune og deres opgaver, og dermed af godkendende myndighed og anbringende myndighed.

Grundlaget for at føre tilsyn med plejefamilier er en vurdering af, om plejefamilierne fortsat lever op til de vilkår, de blev godkendt på baggrund af. Der er således tæt sammenhæng mellem godkendelsen og tilsynet, og det er derfor afgørende, at godkendelses- og tilsynsopgaven ligger i samme enhed. Formålet med, at ansvaret for at træffe afgørelse om generel godkendelse og føre driftsorienteret tilsyn med de sociale tilbud med tilsynsreformen placeres i socialtilsyn i fem kommuner, er at højne kvaliteten af godkendelsen og tilsynet og dermed også af tilbuddene. Det anses derfor ikke for hensigtsmæssigt at undtage plejefamilierne fra denne ordning.

I dag er det den anbringende kommune, der har ansvaret for matchning af plejefamilie og barn, og det fastholdes med lovforslaget. Kommunerne vil fremover kunne trække på bistand fra socialtilsynet hertil, hvis de ønsker det, men det er alene en mulighed, ikke en forpligtelse for kommunerne. Den foreslåede bestemmelse fastslår alene, at socialtilsynet skal stille sin viden til rådighed, hvis kommunerne ønsker det. Det forpligtende element i bestemmelsen går således på, at den unikke viden, socialtilsynet får via sin godkendelse skal være tilgængelig for kommunerne – ikke at kommunerne er forpligtet til at købe den. Det præciseres på baggrund af høringssvarene i bestemmelsens ordlyd, at der er tale om en pligt til at *oplyse*, hvilke plejefamilier eller kommunale plejefamilier, jf. lov om social service § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, der i henhold til socialtilsynets oplysninger er egnede til at imødekomme de behov, den anbringende kommune vurderer, at et konkret barn eller en konkret ung har, jf. lov om social service § 68 b, stk. 2.

Det er således ikke socialtilsynet, der har ansvaret for den konkrete matchning, og det vurderes derfor ikke at ville påvirke socialtilsynets objektivitet, at de har denne pligt til at yde bistand ud fra deres unikke viden om plejefamilierne.

Socialtilsynet har ansvaret for at vurdere, hvorvidt et tilbud, herunder plejefamilier, kan generelt godkendes. Således er det entydigt socialtilsynenes ansvar at forholde sig til samtlige plejefamilier, der ønsker at blive godkendt. Den anbringende kommune har ansvaret for i særlige tilfælde at godkende plejefamilier som konkret egnede, såfremt kommunen vurderer, at der er forhold ved familien som gør, at den er konkret egnet i forhold til et konkret barn eller en konkret ung, selvom den ikke generelt kan godkendes til eller er interesseret i at modtage andre plejebørn.

Den anbringende kommune har kendskabet til både de eksisterende plejefamilier, de benytter sig af, og har samtidig også en tilknytning til de anbragte børn. Dermed har de forudsætningen for at foretage en indledende vurdering af, hvorvidt de antager, at plejefamilien vil kunne blive generelt godkendt eller alternativt vil kunne konkret godkendes.

Det bemærkes i øvrigt – som det også fremgår af de specielle bemærkninger til § 5 – at godkendelse af tilbuddene sker *efter ansøgning*. Dette indebærer, at det er tilbuddet selv, der skal søge om godkendelse hos det socialtilsyn, der efter lovens § 2 er ansvarlig for godkendelsen af det pågældende tilbud.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at et en kommune søger om godkendelse på vegne af tilbuddet. Dette kan for eksempel være relevant for kommuner, som har egne procedurer for at rekruttere plejefamilier med henblik på at opfylde kommunens forsyningsforpligtelse efter servicelovens § 4. Et tilbud kan dog altid vælge selv at ansøge om godkendelse direkte hos socialtilsynet.

3.4. Socialtilsynets tilbud af kurser til plejefamilier

Børn og familier og *tilsynskommunerne* understreger vigtigheden af, at plejefamilier fortsat skal deltage i et grundkursus som et led i godkendelsen. Ordlyden i lovhjemlen, om at socialtilsynet skal *tilbyde* et sådant kursus, vurderes derfor at være for åben. *TABUKA* udtrykker ønske om at forbedre det lovpligtige grundkursus, som plejefamilier skal deltage i som led i godkendelsen. *SL* foreslår, at socialtilsynets mulighed for at tilbyde supplerende ydelser som efteruddannelse og supervision af plejefamilier bør vente til socialtilsynets grundopgaver er fuldt ud implementeret, og at det skrives ind i lovbemærkningerne, at supervision og efteruddannelse til plejefamilier varetages af familieplejekonsulenter. *DS* foreslår, at ansvaret for efteruddannelse af plejefamilier placeres hos socialtilsynene for at forbedre kvaliteten. *Børn og familier* anfører desuden, at lovforslaget har konsekvenser for erhvervslivet, da socialtilsynets udbud af kurser mv. vil påvirke de eksisterende kursusudbydere.

Kommentar:

Der er ikke tiltænkt at ændre på det eksisterende krav om, at grundkurset er en forudsætning for godkendelsen. Men for at undgå usikkerhed om fortolkningen heraf, præciseres lovteksten herom, så det klart fremgår, at der ikke sker ændringer i forhold til gældende regler. Det er fremover socialtilsynets ansvar at tilbyde plejefamilierne det lovpligtige grundkursus og dermed sikre kvaliteten heraf. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt fra centralt hold at fastsættes yderligere kriterier herfor, men derimod at lade socialtilsynet foretage denne vurdering som et led i socialtilsynets samlede faglige ansvar. Det er frivilligt for socialtilsynet at tilbyde kommunerne at købe ydelserne efteruddannelse og supervision på plejefamilieområdet. Det er således op til det enkelte socialtilsyn at vurdere, hvornår og hvorvidt der er kompetencer og ressourcer til dette.

Det er til enhver tid den anbringende kommune, som har ansvaret for supervision og efteruddannelse til plejefamilier, som skal stå inde for, at kurset og supervisionen afspejler den konkrete plejefamilies behov både med hensyn til kvalitet og omfang.

Det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt at regulere, hvilken faggruppe der varetager opgaven med at sikre efteruddannelse og supervision i lovgivningen. I øvrigt bemærkes det, at ”familieplejekonsulenter” alene er en jobtitel, men ikke en garanti for hverken formelle kompetencer eller en særlig uddannelse.

Det er vigtigt, at efteruddannelse af og supervision med plejefamilier er tilpasset den konkrete families forhold. Dette gælder ikke alene i forhold til plejefamilieens eksisterende kompetencer men i høj grad målrettet de eller de konkrete børn, som er anbragt i familien. Det forekommer derfor mest hensigtsmæssigt forsat at fastholde ansvaret for efteruddannelse hos de anbringende kommuner.

Socialtilsynet kan i sit driftsorienterede tilsyn påpege, hvis det vurderes, at der mangler kompetencer hos plejefamilier, der vurderes at skulle tilgodeses via uddannelse.

Lovforslaget ændrer ikke ved den eksisterende adgang for kommunerne til at lade private aktører stå for kurset.

3.5. Socialtilsynets adgang til at foretage uanmeldte tilsynsbesøg i plejefamilier

Om adgangen til at foretage uanmeldte tilsynsbesøg anfører *FTF*, at de anser lovforslagets beskrivelse af hjemlen til at foretage uanmeldte tilsynsbesøg hos plejefamilier for uklar. *Tabuka* anfører, at socialtilsynet skal være meget forsigtigt med uanmeldte tilsyn i plejefamilier, der har skrøbelige børn anbragt, for hvem et uanmeldt tilsyn virker meget forstyrrende for daglige rutiner mv.

Tilsynskommunerne mener, at det fremstår uklart, om uanmeldte tilsynsbesøg er en mulighed eller et krav. *DS* mener, at uanmeldte tilsynsbesøg er uhensigtsmæssige i plejefamilierne, da der er tale om private hjem.

Kommentar:

Muligheden for at foretage uanmeldte tilsynsbesøg i plejefamilier har tidligere været opfattet som uklar, da det alene er adresseret i en vejledning. Med lovforslaget indføres en klar lovhjemmel til at foretage uanmeldte tilsynsbesøg. Af bemærkningerne fremgår det, at det ved valget af fremgangsmåde for et tilsyn nøje skal overvejes, hvordan uanmeldte tilsynsbesøg påvirker de anbragte børn (og andre borgere i sociale tilbud). Både i tilfælde, hvor tilsynsbesøgene er anmeldte, og hvor de foretages uanmeldt, skal tilsynet tilrettelægges på en måde, så det tager størst muligt hensyn til beboerne i tilbuddet. Det er således en konkret vurdering, hvorvidt der i en konkret situation skal foretages uanmeldte tilsyn eller ej, men der kan ikke træffes generelle beslutninger om at undlade dette. Lovforslaget giver alene hjemmel til, at tilsynet kan møde op, men ikke til, at det kan tiltvinge sig adgang til private hjem.

3.6. Krav til dokumentation hos og professionalisering af plejefamilier

6-byerne anfører, at det i forhold til de forskellige dokumentationskrav skal tages særligt hensyn til plejefamilierne, så de ikke bebyrdes med ekstra administration. *KL* og *Tilsynskommunerne* mener, at det ud fra lovtekst sammenholdt med lovbemærkninger er uklart, om plejefamilier skal udarbejde en årsrapport.

Børn og Familier understreger vigtigheden af, at plejefamilier ikke ses som organisationer, og at tilrettelæggelsen af tilsynet tager hensyn hertil. *Tabuka* advarer imod at professionalisere plejefamilierne, da det vil fjerne fokus fra den omsorg et ophold i en familie frem for en institution vurderes at give.

Kommentar:

Der må ikke stilles for store administrative krav til plejefamilier, da de ikke er en organisation, men en familie. Plejefamilierne er derfor også undtaget fra kravet om at udarbejde en årsrapport. Der vil endvidere blive taget hensyn til plejefamiliernes særlige situation i udformningen af de forskellige kriterier for generel godkendelse og driftsorienteret tilsyn. På baggrund af høringssvarene vil uklarheder i forslaget bemærkninger blive rettet op.

Det bemærkes, at det opfattes som en del af styrken ved plejefamilier som anbringelsesform, at der er tale om en anbringelse i familiemæssige rammer. Dette vil også blive afspejlet i de kvalitetskriterier og -indikatorer, som vil blive opstillet for vurderingen af tilbuddene og for den vejledning, som udarbejdes om bl.a. tilrettelæggelsen af tilsynet.

3.7. Krav til aflastningsfamilier

BKF og *KL* Udtrykker ønske om at få nævnt aflastningsfamilier eksplicit i lovgivningen. *DS* antager, at tilsynet med aflastningsfamilier skal ligge i kommunerne, hvilket for *DS* betyder, at ansvarsfordelingen mellem kommuner og socialtilsyn er uklar.

Kommentar:

Det er efter gældende regler alene generelt eller konkret godkendte plejefamilier eller kommunale plejefamilier og konkret godkendte netværksplejefamilier, der kan benyttes som en aflastningsordning. Regler om godkendelse af og tilsyn med aflastningsfamilier vil således følge de almindelige regler, der gælder for andre plejefamilier. Den generelle godkendelse skal således fremover foretages af socialtilsynet.

Der findes derfor ikke anledning til at indføre ”aflastningsfamilier” som et særskilt anbringelsessted i loven. Som det fremgår af lovforslaget vil der imidlertid blive udarbejdet nærmere regler om plejefamilier i bekendtgørelses- og vejledningsform, hvor de særlige forhold for plejefamilier, der benyttes som aflastning – bl.a. med hensyn til omfanget af supervision og efteruddannelse - vil blive tydeliggjort.

3.8 Vilkår for konkret godkendte plejefamilier og netværksplejefamilier

BKF anser det for u hensigtsmæssigt, at afgørelser om konkrete godkendelser af plejefamilier kan ankes. *Dansk Erhverv* mener, at der er behov for at tydeliggøre definitionen af konkret egnede tilbud. Og *DS* frygter, at bureaukrati og lang ventetid på godkendelse/ændringer af godkendelser fra socialtilsynet vil medføre, at kommunerne selv foretager flere konkrete godkendelser af plejefamilier for at undgå dette.

Dansk Erhverv og *Børn og Familier* mener, at konkret godkendte plejefamilier og netværksplejefamilier også bør underlægges socialtilsynet.

Kommentar:

I den kommende bekendtgørelse og vejledning om plejefamilier, som er omtalt i lovforslaget, vil definitionen af konkrete plejefamilier mv. blive tydeliggjort. Efter gældende regler kan en plejefamilie klage over afslag på godkendelse som konkret egnet. Det ændrer lovforslaget ikke ved. Til gengæld foreslås det, at den nugældende begrænsning i klageadgangen, hvorefter en plejefamilie ikke kan klage over, hvorvidt godkendelsen er konkret eller generel, ophæves. Begrundelsen er, at det er to forskellige myndigheder – hhv. den anbringende kommune og den kommune, som er ansvarlig for socialtilsyn – som træffer afgørelserne. Ministeriet vil i øvrigt i en kommende revision af vejledningen på området tydeliggøre kriterierne for hhv. konkret og generelt godkendte plejefamilier, således at det klart fremgår, hvilke rammer der er herfor.

Det er de anbringende kommuner, der har viden om det konkrete barns behov, og derfor også er nærmest til at foretage en vurdering af, hvorvidt en plejefamilie eller en netværksplejefamilie bør godkendes som konkret egnet i forhold til det konkrete barn. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at placere denne opgave hos socialtilsynet.

3.9. Anvendelse af familieplejeorganisationer

Selveje Danmark og *Danske Erhverv* mener, at de såkaldte familieplejeorganisationer, som i forskellig grad løfter opgaver for landets kommuner på plejefamilieområdet, ikke fortsat vil kunne opretholdes, hvis socialtilsynet fremover skal føre det driftsorienterede tilsyn med de generelt godkendte plejefamilier samt have mulighed for at tilbyde uddannelse og bistå med matchning. De foreslår derfor, at der indføres mulighed for, at socialtilsynet kan uddelegere tilsyn til familieplejeorganisationerne, eventuelt ved at godkende dem som selvstændige socialpædagogiske tilbud.

Kommentar:

Det er hensigten med lovforslaget at samle ekspertisen på tilsynsområdet og højne den generelle kvalitet. Der ændres ikke dermed ved de eksisterende muligheder for at kommuner, herunder socialtilsynene, kan lade private aktører foretage de dele af det driftsorienterede tilsyn, som ikke er myndighedsudøvelse. Socialtilsynene kan derfor – som kommunerne i dag – anvende bistand fra de såkaldte familiepleje-

organisationer, hvis dette vurderes hensigtsmæssigt. Omvendt ønskes der ikke at give videre rammer for delegation, end hvad tilfældet er i dag.

Det fremstår ikke hensigtsmæssigt at godkende familieplejeorganisationer som selvstændige socialpædagogiske tilbud, da anbringelsen af børn og unge sker i plejefamilierne.

3.10. Optagelse af plejefamilier på Tilbudsportalen

SL ser det som uklart, hvordan plejefamilier fremover skal registreres på Tilbudsportalen. Og *KL* efterspørger rammer for, hvordan registrering af plejefamilier skal foregå på Tilbudsportalen.

Kommentar

Det kan oplyses, at det fortsat er under teknisk afklaring, om det vil være muligt fremover at registrere plejefamilier på Tilbudsportalen.

3.11. Kvalitetsmodel

LOS og *Danske Handicaporganisationer* finder det positivt, at der etableres en kvalitetsmodel.

Blå Kors ser udviklingen af en kvalitetsmodel og samling af tilsyn i større enheder som en fornuftig professionalisering af tilsynet, men peger på, at det er vigtigt at være påpasselig med ikke at lave en for normativ model med for stramme rammer for, hvad der fagligt forstås som "kvalitet".

Danske Eldreråd foreslår, at tilbuddenes kvalitet også skal vurderes inden for temaerne "procedurer for magtudøvelse" og "dokumentation af arbejdsgange".

6-byerne mener, at det er uklart, hvem der kan beslutte, at en metode ikke længere kan anses for egnet til målgruppen, og hvilken dokumentation, det kræver. *6-byerne* vil gerne have tilføjet driftsvilkår, institutionsdrift, kommunernes rammer og serviceniveau.

Aarhus Kommune og *Region Midtjylland* mener, at beslutning om ophør af en godkendelse begrundet i at en bestemt metode ikke længere kan anses for egnet til målgruppen, bør baseres på grundig dokumentation og evidens.

FBU anbefaler, at arbejdet med at udarbejde fælles kriterier og indikatorer for godkendelse og tilsyn tilrettelægges på baggrund af tværfagligt gennemarbejdede formuleringer om, hvilket menneskesyn, familiesyn og børnesyn arbejdet skal bygge på.

Akkreditering Danmark anbefaler, at temaerne udformes på samme konkretiseringsniveau gennem hele modellen for at modvirke forvirrende signalværdi vedrørende kriteriernes indbyrdes vægtning i modellen.

Rådet for Socialt Udsatte mener, at hvis tilbuddene ikke vurderes i forhold til evnen til at involvere brugeren og give og udvikle brugerens magt over eget liv, så fejler kvaliteten.

Ligeværd foreslår, at kvalitetsmodellen udvikles, så den er mest mulig udviklingsorienteret for det enkelte tilbud, og at der bør indarbejdes en lovpligtig evaluering af kvalitetsmodellen med særligt fokus på det fælles sæt af kvalitetstemaer, kvalitetskriterier og kvalitetsindikatorer.

Kommentar:

Det fremgår af § 6, stk. 3, at social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler omvurderingen af tilbuddenes faglige kvalitet og økonomiske bæredygtighed, herunder i form af opstilling af kvalitetskriterier og måleindikatorer. Denne hjemmel vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at beskrive kriterierne og indikatorerne og deres indbyrdes sammenhænge. Kvalitetsmodellen udarbejdes af Socialstyrelsen med tæt inddragelse af *KL*, kommunerne, eksperter og interessenter på området. Synspunkterne fremsat i hørings svarene vil blive inddraget i det videre arbejde med at udvikle kvalitetsmodellen.

I øvrigt skal indikatorerne løbende tilpasses, efterhånden som der opnås mere viden på området.

3.12. Whistleblower-funktion

FBU, FTF, TABUKA og Ældresagen finder det positivt, at der gives mulighed for, at personale, beboere, pårørende kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. FBU anbefaler, at der udarbejdes vejledningsmateriale herom målrettet de enkelte brugergrupper.

LOS er også positivt indstillet, men er bekymret for, hvordan henvendelserne håndteres i forhold til tilbuddene. Anonymiteten betyder, at tilbuddet ikke får mulighed for at forholde sig til den konkrete henvendelse. *LOS* mener, at der er behov for at præcisere i lovforslaget, at såfremt en anonym henvendelse giver anledning til tiltag, skal stederne høres om de grunde, der er lagt til grund i disse tiltag.

HK/Kommunal er betænkelig ved forslaget om en whistleblower-funktion, da der er bange for, at den kan bruges til grundløse beskyldninger. Det bør sikres, at evt. personale, der bliver ”anmeldt” anonymt, gøres bekendt med evt. kritikpunkter.

Ligeværd mener, at funktionen kan være med til en mistænkeliggørelse af det pædagogiske arbejde.

Selveje Danmark forstår det hensyn, der er baggrund for forslaget om en whistleblower-funktion, men peger på, at der kan være gode grunde til, at det enkelte tilbud bør informeres om henvendelsen.

Kristelig forening for bistand for Børn og Unge og Børnesagens Fællesråd støtter muligheden for anonyme klager, men anbefaler samtidigt, at ledelsen på tilbuddene bliver orienteret om de anonyme klager. Det er *Dansk Socialrådgiverforening* enig i og nævner derudover plejefamilien.

Foreningen af Danske Døgninstitutioner finder ordningen problematisk i den skitserede form, fordi ledelsen ikke må informeres om, at et tilsynsbesøg er foranlediget af en henvendelse. Desuden bør ledelsen have mulighed for at kommentere en indberetning om kritisable forhold.

Aarhus Kommune og Region Midtjylland finder en whistleblower-funktion uheldig, idet den dels afkobler driftsherren og dels sender et uheldigt signal om, at der ikke er tillid til de lokale ledere og medarbejdere. Desuden vil tilsynet ikke som hidtil kunne gå i dialog med tilbuddene om klagepunkterne.

LEV anbefaler, at der sker en nuancering af anonymitetskravet, således at henvenderen selv kan tilkendegive, hvorvidt henvendelsen må anvendes direkte i dialog med tilbuddet.

Frelsens Hær foretrækker åbne og gennemskelige systemer, hvor borgere, personale og pårørende til hver en tid har taleret i forhold til tilbud og socialtilsyn.

Socialt Lederforum har forståelse for behovet for en whistleblower-funktion, men mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der overhovedet ikke må henvises til, at et tilsynsbesøg er foranlediget af en henvendelse. *Socialpædagogernes Landsforbund* mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der ikke må henvises til, at et tilsynsbesøg er foranlediget af en henvendelse.

Børnerådet anser det for retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at en medarbejder kan anklage kollegaer og ledelse, uden at der er pligt til at oplyse den anklagede derom.

Dansk Erhverv er enig i, at ordningen kan være problematisk i forhold til medarbejdere, der anmeldes og i forhold til dialogen.

Tilsynskommunerne foreslår, at det tydeliggøres, hvordan socialtilsynet skal agere på anonyme henvendelser.

Institut for Menneskerettigheder foreslår, at det i lovforslagets bemærkninger uddybes, hvorledes oplysninger om whistleblower-ordningen kan formidles til de relevante persongrupper.

Kommentar:

Ved en modtagelse af en henvendelse om bekymrende forhold i et bestemt tilbud vil socialtilsynet skulle tage stilling til, hvilken indsats der fra deres side skal foretages på baggrund af henvendelsen.

Er det åbenlyst, at baggrunden for henvendelsen er grundløs, vil den således kunne henlægges, mens en henvendelse med mere vægt evt. vil kunne indgå i det næste planlagte tilsynsbesøg, f.eks. hvis der kommer en henvendelse om, at der ryges i fælleslokaler.

Andre henvendelser vil imidlertid i enkelte tilfælde kunne afføde, at socialtilsynet beslutter at aflægge et uanmeldt tilsynsbesøg nu og her, hvor der kan foretages en nærmere undersøgelse af henvendelsens genstandsfelt. Det kan f.eks. være ved en henvendelse om, at der forekommer seksuelle tilnærmelser i forhold til beboere eller lignende. I sådanne sager kan der også være grund til at inddrage politiet i forhold til nærmere efterforskning, hvis iagttagelserne på et tilsynsbesøg bestyrker henvendelsen.

Det er således først, hvis en henvendelse bliver bestyrket f.eks. ved et uanmeldt tilsynsbesøg, at socialtilsynet kan og skal foretage sig videre i sagen. Hensigten er således ikke, at en anonym henvendelse i sig selv kan foranledige en sanktion over for et tilbud, men at sikre, at bekymrende forhold kan nå frem til socialtilsynet og således sikre socialtilsynet det bredest mulige oplysningsgrundlag for varetagelsen af tilsynsopgaven. Samtidig skal ordningen give borgere, pårørende, ansatte og andre, der er i daglig kontakt med tilbuddet, sikkerhed for, at de ved, hvor de kan rette henvendelse, hvis de oplever en ubehagelig tone eller andre uhensigtsmæssigheder i et tilbud.

Socialtilsynet skal tilrettelægge tilsynsbesøg på baggrund af en henvendelse, således at besøget fremstår som værende af en mere generel karakter. Hvis f.eks. en henvendelse vedrører seksuel chikane, vil socialtilsynet således kunne spørge ind til retningslinjer for håndtering af oplevelser om seksuel chikane fra medbeboere, ansatte, pårørende og andre besøgende, herunder spørge ind til, om det er noget der opleves i hverdagen. Det er op til socialtilsynet at vurdere, hvor dybtgående undersøgelsen på baggrund af henvendelsen skal være.

Der er ikke i loven indlagt specifikke sagsgange for tilsynenes behandling af klagerne, men loven vil blive fulgt op af vejledningsmateriale, hvor der kan gives eksempler på forskellige sagsgange.

Der er foretaget en ordlydsændring af § 10, stk. 2, således at der med bestemmelsen sikres anonymitet ved enhver oplysning, myndigheden får kendskab til, f.eks. også ved aktindsigtsanmodninger. Ordlydsændringen har ingen indholdsmæssig betydning i øvrigt.

3.13. Overdragelse af personale

FTF opfordrer til, at ordlyden af § 23 præciseres, så den tager afsæt i ordlyden af § 6 i procedureloven (fra kommunalreformen).

HK/Kommunal og Socialpædagogernes Landsforbund anbefaler, at der så tidligt som muligt tages stilling til, om socialtilsynet opretter en lokalafdeling uden for kommunen, så de berørte medarbejdere så tidligt som muligt kan informeres herom. Hvis et socialtilsyn udskiftes, bør det allerede ansatte personale sikres beskæftigelse hos den nye socialtilsynskommune. Det bør præciseres, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse, således som det tidligere er praktiseret i forbindelse med kommunalreformen og Udbetaling Danmark. Det sidste er KTO enig i.

6-byerne finder det vanskeligt at overdrage medarbejdere til det nye socialtilsyn, før der er klarhed over, hvor mange tilbud kommunen selv skal fortsætte tilsynet for.

Kommentar:

Af hensyn til de medarbejdere, der skal flytte arbejdssted i forbindelse med etableringen af det nye socialtilsyn, er vigtigt, at der hurtigt kan informeres om, hvilke medarbejdere, der skal flytte, og hvor deres fremtidige arbejdssted er. Tilsynskommunerne har ansvaret for at tilrettelægge den fysiske placering af socialtilsynet i en hovedafdeling og evt. et afdelingskontor.

På baggrund af høringssvarene præciseres forslaget, så der bruges samme formulering i loven som i procedureloven fra kommunalreformen.

Reglerne for overdragelsen af personale vil blive præciseret i lovforslagets bemærkninger, herunder reglerne for flytning af tjenestemænd.

Det vil efterfølgende i vejledningsform blive præciseret, hvilke regler der gælder for flytning af medarbejdere, hvis et socialtilsyn udskiftes.

3.14. Økonomi, budgetter og regnskaber

Blå Kors er positiv over for lovforslagets blik for behovet for økonomisk konsolidering og de deraf følgende muligheder for at kunne udvikle kvalitet og tilbud.

LOS mener ligeledes, at det er vigtigt, at der er fokus på tilbuddenes økonomiske bæredygtighed, men peger samtidigt på, at der bør skelnes mellem, om der er tale om et nystartet tilbud, hvor den økonomiske bæredygtighed må vurderes ud fra tilbuddets budget eller et tilbud, der allerede er i drift.

Danske Regioner sætter spørgsmålstegn ved, om et socialtilsyn har kompetence til at "lukke" et tilbud, hvis det vurderes ikke at være økonomisk bæredygtigt. En sådan kompetence finder *Danske Regioner* problematisk, da kapacitetsplanlægning er underlagt rammeaftalerne mellem kommunerne og regionerne.

Tilsynskommunerne anbefaler, at det præciseres, hvordan tilsynets godkendelse af kommunale budgetter skal håndteres.

LOS mener, at såfremt det økonomiske tilsyn skal have den ønskede effekt, hvorved det bliver muligt at sammenligne private og offentlige tilbud, skal det sikres, at budgetterne og regnskaberne for de offentlige tilbud bliver gennemsigtige og retvisende. Det er vigtigt at få afklaret, hvor detaljerede reglerne for udarbejdelse af godkendelse af tilbuddets budget bliver. Desuden bør der opstilles retningslinjer for, hvordan regler for budgettet anvendes i de tilfælde, hvor et tilbud er oprettet som en fond, og fonden derved skal betragtes som en selvstændig juridisk person. Det bør præciseres, om revisors forpligtigelse til at give socialtilsynet besked, hvis der konstateres forhold, der giver anledning til tvivl om, hvorvidt betingelserne for godkendelsen er opfyldt ved at give besked via revisionsprotokollen, eller om der skal rettes særskilt henvendelse til tilsynet. Kravet om nøgletal bifaldes, hvis de forudsætninger, som nøgletallene beregnes ud fra, er retvisende. De overordnede krav, der stilles til nøgletal, bør være ens for private og offentlige tilbud.

Dansk Erhverv påpeger, at tilbud på området har en professionel ledelse og er underlagt revision.

Selveje Danmark mener, at der bør udarbejdes en standardiseret tilgang til socialtilsynets godkendelse af budgetter. *Selveje Danmark* mener desuden, at det kan være betænkeligt, at stille et særligt krav til revision om, at denne af egen drift skal oplyse socialtilsynet om forhold, der kan bringe revisor i tvivl, da revisor ofte vil være tilbuddets betroede rådgiver.

6-byerne opfordrer til, at det overvejes, hvordan det kan imødegås, at socialtilsynets godkendelse af de kommunale budgetter udfordrer kommunernes politiske og økonomiske råderum. Det foreslås desuden, at det præciseres, at socialtilsynet også har til opgave at påse, at et privat opholdssted ikke budgetterer med urimeligt høje omkostninger til formål, som kun i ringe grad tilgodeser den pædagogiske og faglige indsats.

6-byerne mener desuden, at kravet om, alle tilbud, der er omfattet af loven, skal have deres regnskaber revideret af en revisor, er en udvidelse af den revisionsmæssige kontrol, da offentlige tilbud i forvejen er underlagt revisionskontrol. Kommunerne vil kompenseres for den ekstra udgift.

Aarhus Kommune og Region Midtjylland mener, at det er problematisk, at socialtilsynet skal godkende budgetter for tilbud, som andre kommuner eller regionen har det økonomiske ansvar for. Der henvises til rammeaftaleinstituttet, som Aarhus Kommune og Region Midtjylland mener, er mere velegnet til at håndtere en række forhold om takster og kapacitet.

Børn & Familier, Ligeværd og Børnesagens Fællesråd mener, at det er vigtigt, at der arbejdes med en transparent prisfastsættelse.

Kommentar:

På baggrund af høringssvarene præciseres det i lovforslagets bemærkninger, at socialtilsynenes godkendelse af og tilsyn med tilbuddenes økonomi har til hensyn at sikre, at tilbuddene er økonomisk bæredygtige herunder at der er den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer, og at tilbuddene har en gennemskuelig og sammenlignelig økonomi, så det bliver muligt for kommunerne som købere at sammenligne tilbuddene og deres ydelser også i forhold til de økonomiske aspekter.

Det præciseres endvidere, at socialtilsynet skal tage stilling til det samlede budget, hvilket betyder, at der alene skal tages stilling til de enkelte budgetposter, hvis sammenhængen mellem budgettet og beskrivelsen af målgruppe og metoder giver grundlag for det. Det kan fx være tilfældet hvis budgettet indeholder afholdelse af udgifter til (efter)uddannelse, som ikke synes relevant for tilbuddets virksomhed, eller hvis budgettet ikke indeholder udgifter til efteruddannelse, og der er konstateret et behov for (efter)uddannelse, hvis godkendelsesgrundlaget skal opretholdes.

Det enkelte tilbuds budget skal omfatte tilbuddets omkostninger ved varetagelse af den samlede indsats efter lov om social service og dermed også ved drift af dagbehandlingstilbud eller tilbud efter § 103, hvis disse leveres i eller af tilbud, der er omfattet af forslagens § 4.

For private tilbud eller koncerner betyder det på den anden side, at budgettet, som skal godkendes af socialtilsynet, ikke skal indeholde omkostninger til varetagelse af opgaver, som ligger uden for service-loven.

Høringssvarenes mange bemærkninger om godkendelse af og tilsyn med tilbuddenes økonomi vil i øvrigt blive taget med i det videre arbejde, hvor lovforslagets bestemmelser skal uddybes i bekendtgørelser, vejledningsmateriale til både tilbud og socialtilsyn, og hvor der skal udarbejdes hensigtsmæssige redskaber, der kan understøtte socialtilsynene i deres arbejde.

Tilsynsreformen indeholder ikke revision af reglerne om prisfastsættelse og takster, men disse forhold vil blive adresseret i anden sammenhæng.

3.15. Tilsynet generelt

TABUKA mener, at minimumskravet om ét årligt tilsynsbesøg er for lidt, og at det er i direkte modstrid med ambitionen om en bedre kvalitet i tilsynet. *LOS* er enig i, at ét årligt tilsynsbesøg er for lidt.

Danske Regioner mener, at lovforslaget er uklart i forhold til antallet af og fordelingen af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. Det foreslås, at det tydeliggøres i lovforslaget, at ét enkelt uanmeldt kontrolbesøg hvert år som udgangspunkt ikke vil dække behovet for tilsyn, men at alle sociale tilbud løbende også bør besøges anmeldt med henblik på at sikre dialog, videndeling og kvalitetsudvikling.

Børns vilkår og Børnerådet foreslår, at der stilles krav om mindst to årlige tilsynsbesøg, inkl. mindst ét uanmeldt besøg. *Kristelig forening for bistand for Børn og Unge* er enig i, at der skal stilles krav om

mindst to årlige tilsynsbesøg, men socialtilsynet skal selv vurdere fordelingen af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. *Børnesagens Fællesråd* og *Dansk Socialrådgiverforening* støtter, at der skal være mere end ét årligt tilsynsbesøg.

Danske Regioner foreslår, at pårørende nævnes i forslaget § 7, stk. 2, nr. 4. Desuden at socialtilsynets årsrapporter også sendes til de relevante regionsråd og kommunalbestyrelser med henblik på at sikre optimal videndeling og kvalitetsudvikling.

Danske Ældreråd finder, at ældreråd bør nævnes i lovtæksten i § 7, stk. 2 nr. 4.

LOS foreslår, at forskellen mellem det driftsorienterede tilsyn og det personrettede tilsyn præciseres, for at sikre, at socialtilsynet ikke går for meget ind i enkeltsager.

FBU anbefaler, at de personer, der skal føre tilsyn udover en stærk faglig indsigt i bl.a. økonomi, jura, pædagogik og social metode skal psykologisk, psykiatrisk og evt. anden faglighed også være til stede.

HK/Kommunal finder, at hjemlen til, at Social- og Integrationsministeren kan udskifte et socialtilsyn, hvis der foreligger særlige omstændigheder, er vigtig, idet der kan opstå situationer, hvor der må ske en udskiftning.

Dansk Erhverv mener, at der skal være langt større gennemsigtighed i de offentlige priser, hvis tilsynsreformen skal skabe sammenhæng mellem kvalitet og pris.

Socialt Lederforum og *Socialpædagogernes Landsforbund* mener, at der mangler en angivelse af sammenhængen med det særlige sundhedstilsyn i sundhedslovens § 219.

Dansk Socialrådgiverforening peger på, at tilsynet skal være udviklings- og ikke kontrolorienteret. Tilsynet skal inspirere til interne diskussioner i det enkelte tilbud og danne basis for en kollektiv udviklingsproces på stedet. Børnerådet er enig i, at tilsynet skal arbejde ud fra et læringsperspektiv.

Danske Regioner foreslår, at det er den fulde tilsynsrapport, der offentliggøres.

LEV foreslår, at det i lovens angives, at Handicaprådet i den driftsansvarlige kommune årligt skal orienteres om og have lejlighed til at drøfte tilsynsrapporter for tilbud i kommunen, herunder udviklingen af magtanvendelser. LEV foreslår desuden, at såfremt der er indikation på, at sundhedsforhold for beboerne ikke håndteres på betryggende måde, bør socialtilsynet være forpligtet til at tage kontakt til relevante sundhedsmyndigheder.

Danske Handicaporganisationer finder, at der vil være behov for betydelig koordinering mellem de fem socialtilsyn, når det handler om at beslutte, hvorvidt et tilbud er omfattet af socialtilsynet eller ej.

Børnerådet er enig i, at det er vigtigt, der foregår deling af viden mellem de fem socialtilsyn, da opsamling af viden sikrer læring og refleksion.

Tilsynskommunerne mener, at det måske ikke er tilstrækkeligt uvildigt, at Hjørring og Silkeborg bytter tilsyn.

Tilsynskommunerne ønsker klarere kriterier for, hvornår og hvordan der kan ske flytning af tilsynskommune.

Danske Handicaporganisationer mener, at det bør fremgå, at socialtilsynets tilsynsrapporter for en kommunes tilbud skal tilgå den pågældende driftskommune.

Børns Vilkår finder det positivt, at tilsynet skal inddrage oplysninger fra ansatte, beboere og pårørende i forbindelse med driftstilsynet og foreslår, at tilsynet forpligtes til også systematisk at inddrage børn og unge.

Tilsynskommunerne og *Socialpædagogernes Landsforbund* mener, at de sikrede tilbud skal nævnes i bemærkningerne.

Kommentar:

På baggrund af høringssvarene vil det blive præciseret i lovforslagets bemærkninger, at der med kravet om mindst ét årligt tilsynsbesøg er tale om et minimumskrav, der skal tilsikre, at alle tilbud får tilsynsbesøg mindst én gang årligt og ikke en angivelse af en norm for et ordinært tilsyn. Hvis forholdene tilsiger det, skal der aflægges flere tilsynsbesøg. Det enkelte socialtilsyn vurderer generelt og i forhold til det enkelte tilbud, hvornår og hvor mange tilsynsbesøg, der skal aflægges, og hvorvidt disse skal være anmeldte eller uanmeldte.

Det præciseres i bemærkningerne, at de sikrede døgninstitutioner er omfattet af socialtilsynet, ligesom det præciseres, at ”familieinstitutioner”, hvor andre af familiens medlemmer anbringes i døgnophold sammen med barnet eller en unge, også er omfattet.

Lovforslaget vil blive revideret i forhold til, hvilke socialtilsyn der skal godkende og føre tilsyn med tilbud i andre tilsynskommuner, så der ikke er to kommuner, der skal føre tilsyn med hinanden. Der lægges således op til, at

- Socialtilsynet i Region Syddanmark varetager opgaven i Frederiksberg Kommune.
- Socialtilsynet i Region Hovedstaden varetager opgaven i Holbæk Kommune.
- Socialtilsynet i Region Sjælland varetager opgaven i Hjørring Kommune.
- Socialtilsynet i Region Nordjylland varetager opgaven i Silkeborg Kommune.
- Socialtilsynet i Region Midtjylland varetager opgaven i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Bestemmelsen om, at social- og integrationsministeren kan fastsætte, at tilsynskommuner skal udskiftes med andre kommuner i samme region, hvis det af særlige årsager skønnes nødvendigt, udgår, da det er uhensigtsmæssigt, at ministeren på bekendtgørelsesniveau kan ændre bestemmelser fastsat i loven.

3.16. Socialtilsynets mulighed for at tilbyde andre ydelser/delegation

LOS mener, at fokus alene bør være på tilsynsopgaven. Det bør fremgå af lovforslaget, at de enkelte socialtilsyn ikke kan udføre sagsforberedende arbejde for tilbud, der er beliggende i egen kommune.

Selveje Danmark foreslår, at bestemmelsen om, at tilsynet mod betaling kan udføre opgaver for andre, skærpes, så der ikke udvikles en selvstændig kursus/uddannelsesafdeling i socialtilsynet i konkurrence med ikke-offentlige aktører. Desuden bør det sikres, at der ikke sker en sammenblanding af økonomien knyttet til tilsynsopgaven og den øvrige virksomhed.

Børn & Familier finder det bekymrende, at socialtilsynet får mulighed for at yde konsulentydelse, der ligger udenfor opgaven med det generelle tilsyn, idet der bør være en klar adskillelse mellem socialtilsynets kontrolopgave og konsulentfunktioner i forhold til matchning.

Kristelig forening for bistand for Børn og Unge mener, at bestemmelsen skal udgå, så godkendelses- og tilsynsopgaven ikke blandes sammen med konsulentvirksomhed indenfor samme virksomhed.

Ældre Sagen mener derimod, at det er positivt, at socialtilsynet skal kunne yde konsulentbistand og undervisning til kommunerne til sikring af bedst mulige forhold på botilbuddene.

Danske Regioner mener, at det ikke fremstår klart, om et socialtilsyn kan eller skal tage opgaver, der delegeres til den af en kommune.

Ringkøbing-Skjern Kommune foreslår, at socialtilsynet skal tilbyde udførelse af opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse.

Dansk Erhverv stiller sig kritisk overfor tilsynenes mulighed for via konsulentopgaver at drive indtægtsdækket virksomhed.

Kommentar:

I henhold til gældende praksis kan sagsforberedende opgaver, der ikke indeholder myndighedsudøvelse, udliciteres til andre. For at undgå tvivl om, hvad der er gældende praksis i forhold til udlicitering af sagsforberedende opgaver tages § 3, stk. 1, nr. 2, ud af lovforslaget. Det vil i bemærkningerne til lovforslaget og i vejledningen blive præciseres, hvilke opgavetyper, der har karakter af sagsforberedende opgaver, og hvilke opgavetyper, der kræver delegation.

Der er ikke krav om, at socialtilsynet skal påtage sig en opgave, som en kommune ønsker at delegerer til det. Socialtilsynet vurderer selv, om det bl.a. har ressourcer til opgaven.

Det hensyn, der ligger til grund for hjemlen til at delegerer udførelse af tilsynsopgaver til socialtilsynet, er ikke, at socialtilsynet skal have en virksomhed ved siden af opgaven med at føre tilsyn. Det er tænkt som en hjælp til de kommuner, der har så få driftsrettede tilsyn tilbage, at der ikke forefindes de nødvendige tilsynskompetencer i kommunen. En delegation af opgaven til socialtilsynet kan dermed sikre, at tilsynet bliver udført med den fornødne kvalitet og med de rette kompetencer.

3.17. Tilbuddets årsrapport

LOS mener, at det er vigtigt, at årsrapportens indhold begrænses til faktuelle oplysninger, der ikke allerede i dag indsendes. Der henvises til, at tilbuddets revisor udarbejder en årsrapport og en forvaltningsrevision.

Aarhus Kommune og *Region Midtjylland*, *Danske Regioner* og *6-byerne* finder, at kravet om, at hvert tilbud skal udarbejde en særskilt rapport til socialtilsynet medfører øgte bureaukrati. *Danske Regioner* og *6-byerne* foreslår, at det udgår.

Kommentar:

Formålet med årsrapporterne er dels, at socialtilsynene kan anvende oplysningerne i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn til vurdering af, om tilbuddet opfylder de opstillede krav dels, at kommuner, der overvejer at indgå aftaler med det enkelte tilbud får relevante oplysninger om økonomi, personaleforhold m.v., som kan styrke deres beslutningsgrundlag. Der kan dels være tale om oplysninger, som tilsynet skal anvende som en del af deres grundlag for løbende at vurdere, om det enkelte tilbud opfylder betingelserne for at være godkendt, jf. forslaget § 7, dels oplysninger, som kan indgå på Tilbudsportalen og dermed blive en del af grundlaget for køberkommunernes beslutning om valg af konkret tilbud. Der vil både være tale om oplysninger i form af økonomiske nøgletal, samt om oplysninger, der illustrerer den faglige udvikling, personaleudskiftning m.v.

Kravene til tilbuddenes årsrapport vil variere efter tilbuddenes karakter.

3.18. Indhentelse/videregivelse af oplysninger

LOS mener, at det er relevant at henvise til, at lovforslagets § 16 alene vedrører oplysninger om borgere, som tilbuddet i sin egenskab af behandlingssted enten har modtaget fra andre instanser eller borgeren selv har eller på anden vis har fået kendskab til. Bestemmelsen bør ikke omfatte tilbuddets egne interne notater mv. *LOS* mener endvidere, at bestemmelsen er betænkelig i forhold til den enkelte anbragte og dennes krav på ”privatlivets fred”. Hvis bestemmelsen ikke fjernes, bør der være et minimumskrav, så det klart fremgår, at det er en undtagelse, at socialtilsynet indhenter private oplysninger om de enkelte borgere. Desuden bør der opstilles kriterier for, hvornår denne undtagelse kan benyttes.

HK/Kommunal er enig i, at socialtilsynets videregivelse af oplysninger aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for opholdskommunens indsats.

Frelsens Hær mener, at det er problematisk at videregive oplysninger vedr. borgere uden forudgående samtykke.

Aarhus kommune og Regions Midtjylland og 6-byerne foreslår, at kravet om, at socialtilsynet skal indhente information om medarbejdere og oplysninger fra de anbringende kommuner ændres til, at socialtilsynet kan indhente oplysninger fra handlekommunerne.

Kommentar:

Der er tale om gældende regler i forhold til at indhente/videregive oplysninger. Socialtilsynet skal kun indhente og tilbuddet skal kun videregive oplysninger, der er nødvendige for, at socialtilsynet kan udøve det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet. Der skal således ikke udveksles uvedkommende oplysninger.

3.19. Audit-funktionen

LOS gør opmærksom på vigtigheden af opsyn med socialtilsynene i starten af deres virke, idet deres arbejde vil være præget af store skønsmæssige vurderinger.

Dansk Erhverv efterlyser, at Socialstyrelsen gives reelle kompetencer og opfølgingsmuligheder overfor socialtilsynene.

KL anbefaler, at det kommer til at fremgå af forslagets bemærkninger, hvilken faglighed Socialstyrelsen skal have for at kunne varetage sine opgaver i forhold til de fem tilsynskommuner.

Kommentar:

Det forudsættes, at den nødvendige socialfaglige og målgruppespecifikke viden til stede i audit-funktionen. Dette er baggrunden for, at audit-funktionen foreslås placeret i Socialstyrelsen, da styrelsen besidder en række af de socialfaglige kompetencer og den målgruppespecifikke viden i forhold til at kunne være praksiskoordinerende for og udvikle relevante redskaber til socialtilsynene.

En af Socialstyrelsens primære opgaver er bl.a. at understøtte udførelsen af godkendelses- og tilsynsopgaven med relevant vejledning, materiale mv., hvilket ikke hænger sammen med, at Socialstyrelsen skal have eventuelle opfølgingsmuligheder overfor socialtilsynet.

Manglende overholdelse af lovgivningen er en sag for Social- og Integrationsministeriet eller Statsforvaltningens tilsyn med kommunerne.

3.20. Skærpet tilsyn og påbud

LOS mener, at tilbuddene som hovedregel skal have mulighed for at rette op på forholdet, inden afgørelsen om udstedelse af påbud effektueres, da det ellers kan have alvorlige økonomiske konsekvenser for private tilbud. Det foreslås, at teksten "...eller hvor tilbuddet ikke har vist vilje til at rette op." udgår.

Selveje Danmark foreslår, at det præciseres, hvad skærpet tilsyn indebærer samt at der skal opstilles klare regler for, hvordan og under hvilke forhold påbud kan udstedes.

Kommentar:

Afgørelser om skærpet tilsyn er reserveret til de tilfælde, hvor socialtilsynet, som fører det driftsorienterede tilsyn med et tilbud, er så bekymret for indsatsen i tilbuddet, at der træffes afgørelse om påbud og iværksættes en proces, som kan føre til ophævelse af godkendelsen. Det kan for eksempel være ved mistanke om strafbare forhold begået af personale, for eksempel bedrageri, vold eller seksuelle overgreb, det kan være at det eneste uddannede personale i forhold til målgruppen er fratrukket, eller det kan være ved uforholdsmæssigt mange magtanvendelser inden for en kort periode.

Det kan også være, at socialtilsynet i forbindelse med vurderingen af tilbuddets kvalitet inden for de syv kvalitetstemaer oplistet i forslaget § 6, stk. 2, vurderer, at kvaliteten er så lav, at tilbuddet ikke længere opfylder kravene. I det sidste tilfælde vil socialtilsynet skulle foretage en vurdering af, om det er sandsynligt, at tilbuddet inden for en rimelig periode vil kunne opfylde kravene, eller om den umiddelbare reaktion på forholdene i stedet må være, at der indledes en proces hen imod at trække godkendelsen tilbage.

Typisk vil tilsynet i en periode forud for at der tages stilling til skærpet tilsyn og evt. udstedelse af påbud, havde været i dialog med tilbuddet, og hvor tilbuddet har haft mulighed for at rette op på forholdene for at undgå, at der udstedes påbud. Det tilføjes i lovforslagets § 8, stk. 2, at afgørelse om skærpet tilsyn træffes for en tre måneders periode.

Hjemlen til at social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår skærpet tilsyn skal iværksættes, og hvornår påbud skal gives vil blive udnyttet i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslagets § 8, stk. 1-3.

3.21. Finansiering af Socialtilsynene

6-byerne finder det uhensigtsmæssigt, at tilsynskommunen alene kan fastlægge taksten for det fremadrettede tilsyn. Det bør være et ensartet niveau for tilsyn på landsplan og en fast takst.

KL støtter den valgte finansieringsmodel, men mener, at der er behov for, at der også indarbejdes en hjemmel til opkrævning af de andre opgaver socialtilsynene varetager som fx opgaver vedr. håndteringen af indberetningen af magtanvendelse, administrations af mails, opringninger fra borgere mv. *KL* foreslår endvidere, at der gives hjemmel til at opkræve tillægstakster, hvor særlige forhold gør, at forbedelsen og gennemførelsen fx af tilsynet vil være særligt krævende. Det kan være tilsyn med skibsprojekter eller filialer rundt om i landet.

Selveje Danmark bemærker, at prisen for selve godkendelsen bør være geografisk standardiseret, og at tilsynstaksten bør være generel og således ensartet for alle tilbud uagtet ejerform.

Kommentar:

Der vil som stk. 4 til lovforslagets § 23 blive tilføjet, at når socialtilsynet varetager andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2, dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale.

Det kan fx være tilfældet, hvor socialtilsynet tilbyder kurser eller undervisning til kommuner eller tilbud om emner, der relaterer sig til socialtilsynets virksomhed, hvor socialtilsynet varetager det sagsforberedende arbejde for andre tilsynsmyndigheder, eller hvor socialtilsynet varetager det driftsorienterede tilsyn med andre typer af tilbud efter serviceloven efter delegation fra den stedlige kommunalbestyrelse, jf. § 1, nr. 19 i forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om forpligtende kommunale samarbejder (Konsekvensændringer som følge af lov om socialtilsyn mv.)

KL's forslag imødekommes desuden for så vidt angår hjemmel til at opkræve tillægstakster, idet myndighedsbestemmelsen i § 23, stk. 4, vil blive udnyttet til at fastsætte, at en afgørelse om skærpet tilsyn efter forslaget § 8, stk. 2, følges af en forhøjelse af taksten for det pågældende tilbud med en centralt fastsat pct. af årstaksten, samt at rejseudgifter i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med skibsprojekter, hvor skibet befinder sig uden for landets grænser, skal pålægges det enkelte tilbud som et tillæg til taksten. Derudover vil der kunne fastsættes mulighed for, at socialtilsynene undtagelsesvist kan fastsætte yderligere tillægstakster for særligt ressourcerelevante opgaver.

3.22. It-understøttelse

6-byerne støtter, at der arbejdes med it-understøttelse, men det må ikke have den konsekvens, at lokale tilbud skal udskifte deres it-systemer.

Danske Regioner finder, at regler om anvendelse af bestemte it-systemer, kan påføre driftsherren øgede udgifter, hvilket igen vil betyde øgede takster.

KL anbefaler, at social- og integrationsministeren sætter sig i spidsen for udvikling af en it-understøttelse, der i praksis kan understøtte de fem tilsynskommuners arbejde.

Kommentar:

Bestemmelsen er taget med for at give hjemmel til, at social- og integrationsministeren på sigt kan fastsætte regler om anvendelse af bestemte it-systemer, hvis det skønnes formålstjenstligt. Der vil ikke fra statsligt hold blive udviklet it-understøttelse af socialtilsynenes sagsbehandling ved reformens ikrafttræden. Der vil dog blive foretaget tilpasninger til Tilbudsportalen, som muliggør indrapporteringer af alle de data, der fremover stilles krav om, i en mere systematisk og brugervenlig opsætning.

De fem tilsynskommuner har aftalt, at Faaborg-Midtfyn Kommune på vegne af tilsynskommunerne sætter sig i spidsen for arbejdet med it-understøttelse.

3.23. Regionale tilbud

Landsforeningen af Opholdssteder, og Skole- og Behandlingstilbud (LOS) og *Selveje Danmark* mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at tilsynet med regionalt drevne tilbud efter §§ 103, 104, 32 og 36 forbliver i regionen, da der så vil være to tilsynsenheder, der varetager det generelle driftsorienterede tilsyn. *LOS* forslår, at ovennævnte tilbud omfattes af socialtilsynets kompetence. *Dansk Erhverv* er enig i, at det er uhensigtsmæssigt.

Kommentar:

Det bemærkes, at de pågældende tilbudstyper ikke er omfattet af reformen og at tilsynet dermed forbliver i regionerne.

3.24. Godkendelse af egne værelser, kollegier og kollegielignende opholdssteder som konkret egnede

LOS mener, at der er risiko for, at den overordnede kvalitet ved tilbud, der godkendes som konkret egnet er lavere end for tilbud, der godkendes som generelt egnet.

Kommentar:

Reformen ikke ændrer ved, at den enkelte (anbringende) kommune fortsat har ansvaret for, at de tilbud, som kommunen godkender som konkret egnede, er af høj kvalitet, og at tilbuddet modsvarer det enkelte barns eller den enkelte unges behov for støtte.

Desuden blev det i forbindelse med aftalen om tilsynsreformen aftalt at igangsætte en undersøgelse af kommunernes brug af eget værelse, som skal være færdig inden for 2 år, og at man dermed har fokus på området.

3.25. Handleplaner

LOS mener, at såfremt det kun er relevante dele af handleplanen, der må udleveres til tilbuddet, vil det være en tidskrævende og svær proces for kommunerne, at skulle vurdere, hvilke dele af handleplanen der kan udleveres. Handleplanen bør kunne udleveres i sin helhed. *Dansk Erhverv* støtter, at hele handleplanen skal udleveres.

FBU støtter muligheden for at få udleveret relevante dele af handleplanen, men påpeger samtidigt, at der bør være opmærksomhed på, hvilke oplysninger vedrørende forældre og familie, det er relevant at videregive.

Kommentar:

Kommunalbestyrelsens videregivelse af oplysninger til tilbuddet må aldrig gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for tilbuddets indsats over for borgeren. Det er der for kun de dele af handleplanen, der i det konkrete tilfælde anses for nødvendige i forhold til den konkrete indsats, der må udleveres.

3.26. Magtanvendelse

FBU anbefaler, at både den ansvarlige kommune og det ansvarlige socialtilsyn skal have indberetning om magtanvendelse tilsendt.

Børne- og kulturchefforeningen forudsætter, at de nye socialtilsyn skal håndtere vurderingen af magtanvendelser og foreslår, at der i lovgivningen etableres en praksis om, at den anbringende kommune involveres eller informeres.

Danske Regioner mener, at det er problematisk, hvis et tilbud skal forholde sig til potentielt 98 kommuners tolkning af magtanvendelserne.

Foreningen af Danske Døgninstitutioner og Socialpædagogernes Landsforbund ønsker det præciseret, at det specifikt er tilsynsmyndigheden, der skal vurdere lovligheden af en magtanvendelse.

Kommentar:

Det er ikke tilsigtet, at der skal ske ændringer i håndteringen af indberetninger om magtanvendelse. Socialtilsynet skal tage stilling til, om tilbuddets indberetninger om magtanvendelse giver anledning til fremadrettede foranstaltninger med henblik på at minimere brugen af magtanvendelse. Det er fortsat den kommune, der har det personrettede tilsyn, der tager stilling til en klage over magtanvendelse.

3.27. Forholdet til internationale konventioner

Institut for menneskerettigheder anbefaler, at det i lovforslagets bemærkninger henvises til Børnekonventionens artikel 12 vedrørende barnets ret til at blive hørt og taget med i afgørelsen af alle spørgsmål, der vedrører barnet.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler desuden, at Social- og Integrationsministeriet vurderer lovforslaget i forhold til Handicapkonventionens artikel 4.

Instituttet foreslår endvidere, at der i henhold til Handicapkonventionens artikel 31 indsamles oplysninger, herunder statistik og dataindsamling, som grundlag for at kunne formulere og gennemføre de politikker og mål, som er udmøntet i Handicapkonventionen.

Kommentar:

Der henvises nu i lovforslagets bemærkninger til Børnekonventionens artikel 12 om, at når et barn er modent til det, skal staten sikre, at barnets mening bliver hørt, og at barnet bliver taget med i afgørelsen af alle spørgsmål, der vedrører barnet.

Det er Social- og Integrationsministeriets vurdering, at forlag til lov om socialtilsyn samt forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om forpligtende kommunale samarbejder lever op til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, herunder art. 4 om generelle forpligtelser.

Danmarks Statistik foretager årligt en skemaundersøgelse i uge 16 på socialområdet, hvor kommunerne, regionerne og de sociale institutioner indberetter en række oplysninger om pladser, brugere, målgrupper m.m. Tallene offentliggøres årligt i Danmarks Statistiks statistikbank. Den samlede statistik kaldes "Den sociale ressourceopgørelse". For botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108, indsamler Danmarks Statistik oplysninger om antal pladser, antal beboere, aldersintervaller samt hvilken målgruppe beboeren er i. Danmarks Statistik indsamler også oplysninger om antal beboere og aldersintervaller for andre relaterede boligtyper som plejeboliger og almene ældreboliger.

I 2013 overgår kommunernes indberetninger for §§ 107 og 108 fra skemaindberetninger til elektroniske indberetninger til Danmarks Statistik på CPR.-nummer. Udover at validiteten af de indsamlede data forventes styrket, muliggør indberetningen på CPR.-nummer også samkørsel med andre registre.

3.28. Ikrafttrædelse

Aarhus Kommune og Region Midtjylland, Børne- og kulturchefforeningen, Danske Regioner, de fem tilsynskommuner, KL og 6-byerne foreslår, at ikrafttrædelsen ændres fra 1. november 2013 til 1. januar 2014, bl.a. fordi det er en unødigt ekstra administrativ opgave, at udskille kommunernes budgetter til tilsynsopgaven midt i et regnskabsår.

Aarhus Kommune og Regions Midtjylland og 6-byerne ser desuden et særligt problem i forbindelse med, at tilsynet med tilbud efter § 85 til beboere i plejeboliger og lignende ikke overgår til det nye socialtilsyn på en gang, og der vil derfor være stor usikkerhed om, hvorvidt og hvornår tilsynet reelt er overgået til socialtilsynet. Der er brug for en fast dato, så paralleltilsyn i overgangsperioden undgås.

KL peger endvidere på, at der ikke vil være tid nok til at sikre den nødvendige it-understøttelse, de fem tilsynskommuner og de øvrige 93 kommuner vil kun have kort tid til at implementere de kommende bekendtgørelser, og de medarbejdere, der skal overføres til de fem tilsynskommuner kan først varsles på det tidspunkt, hvor loven vedtages. Dvs. tidligst 1. juni 2013. Nogle af medarbejderne skal varsles med en frist på seks måneder.

Børne- og kulturchefforeningen anbefaler, at der indsættes overgangsbestemmelser for nygodkendelse af anbringelsessteder.

Kommentar:

På baggrund af bl.a. høringssvarene foreslås det, at ikrafttræden fastsættes til 1. januar 2014.

3.29. Konsekvenser for Erhvervslivet

Dansk Erhverv mener, at lovforslaget har økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet der fremadrettet opkræves betaling ikke kun for tilsyn, men også for godkendelse.

Kommentar:

Betalingen for godkendelsen skal indgå i tilbuddenes beregning af taksten og dermed betales af kommunerne, så der er reelt ingen forskel fra nu, hvor kommunerne har gennemført godkendelsen uden beregning.